

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL
ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Studiu sociologic

privind construirea premiselor unei
dezvoltări durabile integrate

O nouă viață în LUMEA NOUĂ - Alba Iulia

proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman (POJU) 2014 – 2020

Cuprins

Introducere	4
Metodologie	5
Recenzia literaturii	6
Analiză	8
Eforturile de integrare a romilor la nivel local	8
Ce funcționează și ce nu funcționează în măsurile de incluziune a romilor la nivel local	10
Viziunea dezvoltării zonei din punct de vedere al membrilor comunității	16
Implicarea comunității	18
Identificarea oamenilor resursă din rândul comunității rome	18
Bune practici de implicare comunitară	20
Recomandări	21
Bibliografie	24
Rezultatele cercetării cantitative	25

Procesul de incluziune a romilor la nivel local – cartierul Lumea Nouă, Alba Iulia

Introducere

Acest raport prezintă rezultatele unei analize a nevoilor locuitorilor din Lumea Nouă și a celorlalți actori implicați în activitățile de dezvoltare locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC) a fost introdusă ca instrument nou de politică pentru a susține coeziunea teritorială în perioada de programare 2014 – 2020. Analiza prezintă pornește de la o cercetare calitativă de tip etnografic realizată în comunitatea studiată și are la bază discuțiile avute cu nouă persoane din comunitate și cu membrii implicați în implementarea proiectului, completată de o cercetare cantitativă realizată în cartierul Lumea Nouă.

Scopul acestui demers este de a găsi o modalitate de comunicare între comunitate și persoanele care implementează proiectul. Astfel unul dintre obiective este cunoașterea autentică a comunității, pornind de la demers calitativ, care încearcă să ofere o imagine mai în profunzime asupra comunității decât datele statistice disponibile în alte rapoarte. Datele statistice sunt extrem de importante, dar creează o barieră pentru cititor pentru a empatiza și a înțelege în profunzime comunitatea, deoarece pe de o parte aceștia sunt văzuți ca niște cifre într-un raport, fără față umană, iar pe de altă parte acestea nu reușesc să surprindă nevoile și dorințele comunității. Analiza literaturii prezintă în acest raport oferă o imagine globală asupra fenomenelor similare de dezvoltare economică în cartier marginalizat. Prin intermediul acestora pot fi scoase în evidență posibilele riscuri pe care acest tip de intervenție le are asupra comunității.

Acest raport se concentrează pe identificarea și analiza măsurilor

de incluziune a romilor la nivel local, cu accent pe zona cartierului Lumea Nouă. Scopul acestui studiu este de a identifica aspectele care funcționează și nu funcționează în procesul de integrare a comunității. De asemenea, se urmărește facilitarea participării comunității în eforturile de includere și explorarea modului în care pot fi puse în aplicare diferite metode de participare. În acest sens, raportul examinează o serie de întrebări relevante, inclusiv identificarea oamenilor resursă din rândul comunității rom și construirea unei viziuni de dezvoltare a zonei din punct de vedere al membrilor comunității. De asemenea, se analizează modalitățile prin care se poate facilita constituirea unui grup de lucru pentru gestionarea cartierului Lumea Nouă.

Studiul se bazează pe o metodologie de cercetare mixtă, calitativă și cantitativă, care implică interviuri și discuții cu membrii comunității, liderii comunitari și reprezentanți ai autorităților locale implicate în procesul de integrare a romilor, chestionare aplicate în interviuri față în față cu respondenți selectați din grupul țintă al proiectului, respectiv membrii comunității segregate. Rezultatele raportului vor fi utile pentru autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și membrii comunității care sunt implicați în procesul de integrare a romilor. Ele vor oferi informații esențiale pentru îmbunătățirea politicilor și practicilor existente și vor facilita dezvoltarea unor strategii mai eficiente de incluziune a romilor la nivel local.

Metodologie

Analiza de față pornește ca un demers de înțelegere profundă a factorilor determinanți și a obstacolelor din calea eforturilor de integrare la nivel local ale comunității rome din Alba Iulia. Acest aspect fiind un pas esențial în realizarea mecanismelor și metodelor de participare, reunind autoritățile locale, membrii comunității rome și ne-rome și organizațiile societății civile care lucrează la nivel local, într-un proces de implicare, de luare a deciziilor reciproce și de cooperare în conceperea, punerea în aplicare și monitorizarea acțiunilor de integrare locală.

Prin urmare, obiectivele cercetării sunt:

- Identificarea aspectelor care funcționează și nu funcționează în măsurile de incluziune a romilor la nivel local;
- Documentarea procesului de integrare a romilor la nivel local;
- Facilitarea participării comunității în eforturile de incluziune și explorarea modului în care pot fi puse în aplicare diferite metode de participare;
- Identificarea oamenilor resursă din rândul comunității rome;
- Construirea viziunii de dezvoltare a zonei din punct de vedere al membrilor comunității;
- Facilitarea constituirii grupului de lucru în gestionarea cartierului Lumea Nouă.

Pentru adresarea acestor obiective raportul prezintă rezultatele

unei analize a nevoilor locuitorilor din Lumea Nouă și a celorlalți actori implicați în activitățile de dezvoltare locală plasată sub Responsabilitatea Comunității. DLRC a fost introdusă ca instrument nou de politică pentru a susține coeziunea teritorială în perioada de programare 2014 – 2020.

Analiza prezentă pornește de la o cercetare calitativă de tip etnografic realizată în comunitatea Lumea Nouă și are la bază discuțiile avute cu nouă persoane din comunitate și cu membrii implicați în implementarea proiectului. De asemenea, în acest demers a fost realizat și un desk-research a literaturii relevante în dezvoltare urbană în cartiere marginalizate, a bunelor practici și ale eforturilor autorităților locale privind comunitățile marginalizate în municipiul Alba Iulia. Analiza este fundamentată și pe rezultatele etapei de cercetare cantitativă, realizată în grupul țintă al proiectului, respectiv în comunitatea segregată, prin metoda chestionarului aplicat față în față, derulată în perioada februarie - martie 2023.

Recenzia literaturii

Modul în care definim „cartierul” pare de la sine înțeles, dar la nivel teoretic definițiile acestuia variază, pe lângă înțelegerea geografică ca spațiu fizic al orașului, acesta are și o componentă socială și politică (Zuk et al., 2015). Primii teoreticieni considerau cartierul și morfologia urbană un ecosistem închis, predeterminat, în care schimbările urmau o tendință naturală spre un echilibru – adică noi rezidenți ce care se pot distinge prin etnie și clasă socială ar fi intrat în ecosistem și ar fi perturbat echilibrul, apoi ar fi urmat concurența pentru spațiu, iar stabilizarea cartierelor ar fi avut loc atunci când populațiile mai puțin dominante ar fi fost forțate să se mute.

Mai multe studii evidențiază faptul că locuirea în cartiere sărace are un impact negativ asupra rezidenților, în special asupra tinerilor, care sunt mai predispuși decât cei din cartierele mai bogate să participe și să fie victime ale activităților infracționale, să aibă sarcini în timpul adolescenței, să abandoneze școala și să aibă rezultate slabe la școală, printre o multitudine de alte rezultate negative (Zuk et al., 2015).

Termenul de „gentrificare” a fost introdus de sociologul britanic Ruth Glass (1964) și se referă la modificări ale structurii sociale și ale pieței imobiliare din centrul Londrei în anii 1950 și 1960. În unele părți din centrul Londrei, autoarea a observat cum cartierele tradițional aparținând clasei muncitoare începeau să fie ocupate de populația din clasa de mijloc, ceea ce a dus la strămutarea pe scară largă a locuitorilor inițiali și la schimbări în caracterul social al cartierelor. Ley (apud Chatterji și Roy 2020) a argumentat că rădăcina gentrificării se află în schimbarea structurii industriale a orașelor datorită transformării sectorului de ocupare a forței de muncă dinspre producție spre servicii. Acest lucru duce la o schimbare a profilului ocupațional local, de la muncitori din clasa muncitoare la profesioniști, manageri și lucrători tehnici cu gulere albe.

Definiția gentrificării s-a extins pentru a include terenuri libere (care anterior erau folosite în scopuri industriale), cartierele nou construite și cartiere cu locuințe pentru clasa muncitoare. Smith (2002) și Atkinson și Bridge (2005) au susținut că gentrificarea a devenit o

noună formă de politică urbană neoliberală. Definiția inițială se concentra pe gospodăriile din clasa de mijloc care se modernizează și restructurează cartierul. Adesea, gentrificarea a fost înțeleasă ca un instrument de revitalizare a cartierelor urbane în declin, definite în primul rând prin deteriorarea lor fizică. Cu toate acestea, revitalizarea, așa cum a fost observată pentru prima dată de Clay (1979), poate lua două forme: modernizarea și gentrificarea. Modernizarea, prin care rezidenții existenți îmbunătățesc condițiile cartierului, este ajutat de creșterea costul locuințelor, de creșterea conștiinței cartierului, de presiunea demografică și de reducerea presiunilor din partea migrantilor către oraș. Gentrificarea, pe de altă parte, atrage în oraș rezidenți din clasa de mijloc, încântați de oportunitățile de locuri de muncă și de recreere, de prețurile scăzute ale locuințelor, de stabilizarea condițiilor sociale negative (cum ar fi criminalitatea) și de considerații legate de stilul de viață sau de estetică. Dislocarea este rezultatul negativ al gentrificării, care nu este prezentă în cazul modernizării.

Investițiile private, politicile publice și investițiile publice sunt principalele mecanisme de gentrificare. Gentrificarea apare în cartierele în care nu se investește, acolo unde există cea mai mare diferență de chirie între costul de cumpărare a proprietății și prețul la care gentrificarorii pot închiria sau vinde (Smith 1979 apud Zuk et al. 2015).

O analiză a mediului construit scoate la iveală o serie de strategii culturale întreprinse în multe orașe, de la scară mare la scară mică, care pot fi legate de procesele de acumulare a capitalului pentru o anumită clasă socială. Pentru a ieși în evidență și pentru a participa la competiția interurbană, orașele se folosesc de arhitectură cunoscută, de design inovator și de instituții/dezvoltări culturale pentru a le oferi un avantaj competitiv (Zukin 1995 apud Zuk et al. 2015).

Dezvoltările emblematică, inclusiv facilitățile orientate spre divertisment și afaceri, cum ar fi festivalurile, zone de divertisment, arenele sportive, centrele de conferințe și complexele de birouri, joacă un rol influent și catalizator în regenerarea urbană (Zuk et al., 2015). Multe orașe au întreprins aceste tipuri de strategii de dezvoltare ca instrumente de stimulare a orașului și de revitalizare economică inspirate de modelul de dezvoltare construit de Richard Florida (2002) care a sugerat că atragerea claselor creative în orașe/cartiere va duce și la dezvoltarea economică a acestora. Exemple clasice de orașe care au folosit astfel de strategii (cuplate cu modificarea politicilor de taxare și sociale) sunt New York și Amsterdam, iar mai recent Austin, Valencia sau Bilbao. Strategiile culturale sunt esențiale pentru atragerea claselor creative (Florida 2002), precum și pentru stimularea cheltuielilor de consum.

Cu toate că părerile rămân împărțite, anumiți teoreticieni consideră că dezvoltarea cartierelor creative este o evoluție pozitivă, orașele care au investit în astfel de facilități au înregistrat o rapidă creștere economică, în timp ce alții susțin că aceste strategii vizează cu precădere zonele frecventate de elite și au ca scop atragerea turiștilor, eliminarea persoanelor sărace, promovând astfel o mai mare stratificare socială (Zuk et al. 2015). Criticii susțin, de asemenea, că economia culturală conduce strategiile de reamenajare spre producerea de spații urbane comercializate, care, la rândul lor, sunt orientate în principal spre divertisment și turism (ibid). Consecințele acestor strategii pot fi creșterea valorii proprietăților, gentrificarea, strămutarea și locuri par neautentice. În plus, Zukin consideră cultura drept un puternic instrument de a controla orașele (ibid). Controlul orașelor, în acest sens, se referă la a decide poate fi prezent în anumite zone ale orașelor. Cu toate acestea, îmbunătățirile estetice, brandingul orașelor și creșterea economică, asociate cu strategiile de dezvoltare culturală sunt adesea prezentate ca fiind beneficiile necesare în cadrul proiectelor de reamenajare de succes. După cincisprezece ani, lucrurile nu au ieșit chiar așa cum a plănuțit. Formula lui Florida s-a dovedit a fi benefică doar pentru clasa de mijloc deja bogată, în mare parte albă, a alimentat speculațiile imobiliare galopante, a forțat creativi boemi pe care îi fetișiza atât

clasa de mijloc deja bogată, în mare parte albă, a alimentat speculațiile imobiliare galopante, a forțat creativi boemi pe care îi fetișiza atât de mult să se mute și a făcut ca problemele care au afectat odată centrul orașelor să se mute pur și simplu în suburbii.

Strămutarea ce apare în urma gentrificării poate fi voluntară sau involuntară, deși folosesc termenul „forțată” în definiția lor de strămutare, Grier și Grier (apud Zuk et al. 2015) nu echivalează „forțată” cu involuntară. De fapt, aceștia descriu faptul că mulți dintre cei care sunt strămutați sunt supuși unei varietăți de acțiuni sau inacțiuni care pot fi sincere sau subtile, concluzionând astfel:

Pentru majoritatea rezidenților, a se muta în astfel de condiții este la fel de „voluntar” ca a vira mașina pentru a evita un accident. În momentul în care proprietarul emite notificări de evacuare sau inspectorul de coduri afișează structura ca fiind nelocuibilă, este posibil ca puțini ocupanți să rămână. Prin urmare, nu putem defini strămutarea pur și simplu în termeni de acțiuni legale sau administrative - sau chiar trasa o linie clară între mișcarea „voluntară” și cea „involuntară” (ibid)

În pofida dificultăților grave legate de date și de analiză în ceea ce privește măsurarea amplitudinii strămutării, majoritatea studiilor sunt de acord că gentrificarea duce cel puțin la strămutarea prin excludere și poate alunga, de asemenea, unii chiriași.

Analiză

Eforturile de integrare a romilor la nivel local

Cartierul Lumea Nouă se află aproape de centrul orașului Alba Iulia la jumătate de oră de Cetatea Alba Iulia. Este un cartier de case cu majoritatea drumurilor asfaltate (sunt porțiuni care deserveșc în special persoanele care locuiesc în spații improvizate în care drumul de acces este din pământ).

De la prima impresie, în acest cartier este vizibil că multe dintre familiile care locuiesc aici provin dintr-o situație precară și vulnerabile din punct de vedere financiar. Problemele financiare și precaritatea sunt unele dintre cele mai importante probleme ale comunității. Acestea sunt vizibile prin faptul că locuințele construite sunt improvizate sau academic spus sunt construite în stil vernacular, adică fără intervenția unui urbanism sau arhitect. Ce este specific față de cartierele despre care am discutat în capitolul anterior care se aflau în curs de gentrificare,

cartierul Lumea nouă din Alba Iulia se află într-un proces de creșterea populației, care atrage populația din ce în ce mai precară. Din interviurile avute cu locuitorii de acolo reiese că există două comunități, aproape două cartiere separate: pe de o parte sunt cei care locuiesc posibil de după cel de al Doilea Război Mondial de când s-a înființat cartierul, pe de altă parte sunt cei nou veniți, după 1989 din satele din împrejurimi și persoane care au fost mutate dintr-un bloc de locuințe sociale în containere. A doua categorie reprezintă, în general, populația cea mai vulnerabilă. Astfel, condițiile de locuire variază de la locuințe care arată cel puțin din afară ca ar avea toate utilitățile și toate condițiile pentru un trai decent la locuințe improvizate denumite informal barăci sau pur și simplu persoane care parcă locuiesc la limita civilizației, într-un spațiu aproape sălbatic.

Eforturile autorităților locale pentru integrarea acestor comunități au fost vizibile prin proiectul „IRIS-Integration Of Roma Through Innovative Skills”. Acesta a fost finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, prin intermediul Programului Dezvoltare locală cu o perioadă implementare de 18 luni. Primăria Alba Lulia alături de partenerul Barnas Musikkteater și-au propus reducerea marginalizării sociale în rândul persoanelor/famiiliilor vulnerabile prin furnizarea de servicii integrate adaptate nevoilor lor imediate în vederea creșterii capacității acestora. Grupul țintă al proiectului a fost alcătuit din 456 de persoane și familii de etnie romă din Municipiul Alba Lulia, din zona de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală (copii, tineri, adulți), aflați în situații de vulnerabilitate, de risc sau care se confruntă cu diverse forme de excludiune socio-economică și 74 de Specialiști/voluntari din domeniile educației, sănătății, ocupării, asistenței sociale, administrației publice, sectorului ONG etc. implicați în lucrul cu persoane de etnie romă .

Persoanele vulnerabile au beneficiat de servicii educaționale, servicii pentru sănătate și servicii de locuire. Serviciile educaționale au fost oferite pentru 156 de persoane aflate în situații de vulnerabilitate copii, tineri și adulți de etnie romă. Servicii de sănătate acordate unui număr de 456 de persoane au cuprins o campanie de sensibilizare și conștientizare a menținerii unei stări optime de sănătate, iar 126 de adulți și copii au primit pachete de analiză de bază. De îmbunătățirea condițiilor de locuit au beneficiat 50 gospodării (300 persoane), această activitate a fost realizată cu ajutorul celor 50 de voluntari recrutați în cadrul proiectului. Tot în cadrul proiectului au fost organizate trei inițiative de tip open-space, în cadrul cărora se vor promova respectarea drepturilor romilor, lupta împotriva antigipsismului, stereotipurilor și hărțuirii cu implicarea a doi influențeri și a altor persoane relevante din comunitate.

Au fost, de asemenea, organizate cursuri de perfecționare în ocupația de „Animator socio-educativ” și „Facilitator de dezvoltare comunitară” unui număr de 74 persoane pentru specialiști/voluntari din domeniile educației, sănătății, ocupării, serviciilor sociale, administrației publice, sectorului ONG, implicați

în furnizarea de servicii personale de etnie romă și servicii educaționale și artistice pentru 60 de copii și tineri, formare pentru 60 de adulți/specialiști, schimb de bune practici și instrumente non-formale realizate de partenerul BarnasMusikkteater.

La finalul proiectului beneficiarii s-au arătat mulțumiți de lucrurile pe care le-au primit. Chiar dacă și cifrele sunt importante, impactul proiectului au fost cuantificat și în declarațiile beneficiarilor:

“Două lucruri mi-au plăcut cel mai mult în proiect. Primul lucru este când a venit o domnișoară la noi în școală și am făcut balet, am dansat. Al doilea lucru este când a venit o altă domnișoară, cu acordeonul, și am cântat, am făcut multe fișe și am dansat cu ea”, spune Georgiana, unul dintre cei 156 de copii romi care au beneficiat de servicii educaționale.

“Proiectul ne-a ajutat cu asistență medicală, deci cu programări de la medicul de familie, medicamente gratuite. Toți membrii familiei au beneficiat, la mine în familie chiar s-au simțit beneficii. Le mulțumesc inițiatorilor că ne ajută. Dumnezeu să le deie sănătate”, spune, la rândul ei, una dintre cele 456 de persoane care au beneficiat de servicii de sănătate.

Un impact major în viața membrilor comunității l-au avut intervențiile care au vizat îmbunătățirea condițiilor de locuit a celor mai vulnerabile familii din cartier. Gospodăriile asupra cărora s-a intervenit și în care locuiește un număr mare de persoane, sunt construite din materiale recuperate, nu sunt racordate la utilități, parte dintre acestea fiind ocupate de persoane evacuate sau evacuate în ultimii 5 ani.

„Suntem patru familii în curtea asta și toți foloseam WC-ul din curte! Acum ne-au făcut baie, cu instalație, și așa altfel putem să pregătim copiii pentru școală. Mai ales acum iarna, cât era de greu să le zici la ăștia mici să meargă seara la WC-ul din curte! E bine că ne mai ajută și pe noi cineva!”, declara unul dintre cei 396 de beneficiari ai lucrărilor de renovare a locuințelor, lucrări care au inclus reparații, igienizări, zugrăveli, montare de gresie, faianță și parchet.

¹ Termenul de integrare are semnificație controversată, mai ales când se referă la comunități etnice marginalizate care prin integrare sunt forțate să se adapteze pentru a se încadra normelor populației majoritare.

² <https://www.barnasmusikkteater.no/>

³ <https://irisalbaiulia.ro/despre/>

⁴ <https://dezvoltare-locala.frds.ro/2022/10/24/proiect-de-incluziune-a-romilor-la-bilant-la-mine-in-familie-chiar-s-au-simtit-beneficii/>

Ce funcționează și ce nu funcționează în măsurile de incluziune a romilor la nivel local

În procesul de elaborare a unui plan de implicare a unei comunități segregate și discriminate în dezvoltarea durabilă a comunității locale și în inițiative de integrare de succes este importantă cunoașterea istoriei acestui grup. Înțelegerea contextului istoric poate oferi informații importante despre provocările și oportunitățile cu care se confruntă comunitatea, precum și despre cauzele profunde ale segregării și discriminării acesteia.

Înțelegând istoria comunității, se obține, de asemenea, o mai bună înțelegere a culturii, tradițiilor și valorilor comunității, ceea ce poate contribui la elaborarea și punerea în aplicare a unor inițiative care să fie respectuoase și să răspundă nevoilor comunității. În plus, cunoașterea istoriei discriminării și a segregării vă poate ajuta să identificați domenii specifice pe care să vă concentrați eforturile, cum ar fi accesul la educație, la locuințe, la locuri de muncă sau la asistență medicală.

Mai mult, recunoașterea nedreptăților și a traumelor din trecut prin care a trecut comunitatea poate contribui la consolidarea încrederii și a relațiilor cu membrii comunității și poate favoriza o colaborare mai bună și mai respectuoasă între autoritățile locale și comunitate. Acest lucru poate contribui, de asemenea, la asigurarea faptului că inițiativele sunt concepute și puse în aplicare într-o manieră adecvată și sensibilă din punct de vedere cultural, ținând cont de nevoile și experiențele unice ale comunității.

Cartierul Lumea Nouă este un cartier periferic, situat în partea de nord-est a orașului Alba Iulia. Istoria cartierului este lungă, estimându-se că românii locuiesc în Lumea Nouă, încă din secolul XVII. De-a lungul timpului, Lumea Nouă s-a extins tot mai mult, devenind un cartier aglomerat, cum date specifice nu sunt disponibile, vom trece în revistă principalele evenimente care au definit istoria romilor pe teritoriul României de astăzi, inclusiv comunitatea din Lumea Nouă.

Primul termen pentru „sclavie”, menționat pentru prima dată pe teritoriul geografic al României de astăzi apare în forma slavă holop, la mijlocul secolului al XV-lea și abia la începutul secolului al XVII-lea apare forma românească rob, roaba. Timp de mai multe secole însă, termenul peiorativ „țigan” a fost folosit în mod curent pentru „sclav”, termen folosit și pentru populația de origine indică. Cu toate că aveau un rol economic foarte important, sclavii romi erau marginalizați, tratați cu dispreț și chiar dacă erau creștini erau îngropați separat de restul

populației (Atănăsoaiei, 2003). Cei mai mulți dintre ei erau nomazi sau practicau mobilitatea sezonieră și erau folosiți în agricultură pe terenurile mânăstirilor.

Abolirea sclaviei a fost realizată printr-o serie de legi între 1843-1856 în Țara Românească și Moldova - statul acordând compensații bănești în schimbul eliberării sclavilor deținuți în proprietate privată. În urma acestora au fost eliberați 250.000 de romi. (Achim apud Anăstăsoaie 2003) arată că legile de abolire nu au vizat bunăstarea economică și socială a persoanelor eliberate, principala preocupare a legiuitorului a fost sedentarizarea acestei populații.

Cu toate acestea, transformarea romilor eliberați în țărani dependenți, așa cum prevedea legea, a fost realizată doar parțial. Deoarece țăranii dependenți erau obligați să plătească taxe către stat și să presteze servicii proprietarilor de pământ, acest statutul nu era atractiv pentru românii meșteșugari. În plus, mulți proprietari de pământuri erau reticenți în a pune la dispoziția foștilor sclavi pământ și unelte. Astfel, câ puțini romi erau țărani dependenți atunci când a fost pusă în aplicare marea reformă agrară din 1864 și, ulterior, puțini au primit pământ în proprietate. Unii dintre ei au fost colonizați pe pământurile statului, iar meșteșugurile, comerțul sau locurile de muncă necalificate au constituit o nișă pentru mulți dintre românii eliberați.

În ceea ce privește cele două provincii austro-ungare, abolirea a avut loc în 1783, ulterior urmată o serie de politici de sedentarizare. În Transilvania în 1893 erau înregistrați aproximativ 105.000 de romi, majoritatea stabiliți în zonele rurale și specializați în diverse meserii. (Achim afirmă că, în ciuda încercărilor autorităților de a-i asimila, aceștia au fost mai puțin asimilați în Transilvania decât în Ungaria sau în Regatul României. În opinia sa, naționalismul puternic al principalelor națiuni din Transilvania (români, maghiari și sași) i-a lăsat pe romii marginali (Achim, p. 118).

Conform rezultatelor recensământului din 1930, dintr-o populație de 18 milioane de locuitori, aproximativ 260.000 de persoane se declarau romi, constituind doar a șasea minoritate, după maghiari, germani, evrei, ucraineni și ruși.

O parte dintre romii din mediul rural au beneficiat de reforma agrară din 1918-1920, primind mici loturi de pământ în proprietate. Potrivit lui Achim, pentru romii din mediul rural, perioada interbelică a fost o perioadă de progres. Condițiile lor sociale s-au îmbunătățit, fiind comparabile cu situația țăranilor români. Unele cercetări rurale ale Școlii Sociologice Gusti au scos la iveală faptul că existau sate în care romii erau asimilați lingvistic și cultural în comunitățile românești. Proporția mai mică a romilor din mediul urban era angajată în industrie, comerț sau servicii. Grupurile nomade, care reprezintă doar o mică parte din populația romă, au fost supuse la diverse restricții din partea poliției și au suferit evacuări de pe teritoriile anumitor comune. Din 1934, mișcările lor au fost restricționate printr-o decizie guvernamentală, doar cu permisiune specială din partea jandarmeriei.

Perioada interbelică a fost o perioadă neagră pentru comunitatea romă. Sentimentele anti-romani s-au intensificat, iar regimul Antonescu a declanșat deportarea romilor nomazi la sfârșitul lunii mai 1942, strămutarea lor s-a făcut în caravane supravegheate de unități de jandarmi; iar în iulie s-a dispus înregistrarea romilor sedentari condamnați anterior sau fără mijloace de trai, cu excepția celor încorporați în armată sau deja înregistrați pentru a fi încorporați și a familiilor lor. Deportarea în Transnistria planificată inițial pentru luna august, s-a făcut în septembrie 1942: 11.441 de persoane - romilor nomazi și 13.176 de bărbați, femei și copii romilor sedentari (Anăstăsoaie 2003). Condițiile din Transnistria erau inumane: munca era obligatorie pentru cei cu vârste cuprinse între 12 și 60 de ani, erau cazați în case supraaglomerate, fără îmbrăcăminte adecvată sau combustibil pentru a face față temperaturilor aspre din timpul iernii, hrana nu era asigurată în mod regulat, lipsind săptămâni întregi, condițiile de igienă lipseau și erau teribil de favorabile izbucnirii de epidemii. Nu este clar câți romi au murit în Transnistria, cifrele variază între 12000 și 35000. Mulți romi au încercat să fugă din Transnistria și să se întoarcă acasă, dar doar o parte dintre ei au reușit în ciuda controalelor. În primăvara anului 1944, ca urmare a ofensivei sovietice, teritoriul Transnistriei a fost evacuat ce a inclus și romii care au supraviețuit.

În timpul comunismului romi nu aveau statut etnic special, spre deosebire de alte minorități, maghiarii și sașii. Abia la sfârșitul anilor 1970, conducerea comunistă a dezvoltat politici de abordare a problemelor romilor. Însă, în general, romii au beneficiat, alături de restul locuitorilor, de politicile de bunăstare socială a regimului comunist, cum ar fi accesul la o locuință, la un loc de muncă, la asistență socială și la educație. Cu toate acestea, spre sfârșitul anilor 1970, conducerea politică a devenit conștientă

de necesitatea de a accelera integrarea socială a romilor, prin utilizarea diferitelor măsuri, cum ar fi sedentarizarea, ocuparea forței de muncă, înregistrarea oficială pe hârtie și educația. Impactul programului a fost evaluat șase ani mai târziu, într-un raport din 1983 al Secției de Propagandă a Comitetului Central al Partidului și a fost considerat un eșec parțial deoarece nu s-a ajuns la ocuparea deplină a forței de muncă, rata de delincvență era încă crescută, iar problemele de sănătate persistau (Anăstăsoaie 2003).

După sfârșitul perioadei comuniste și până în primăvara anului 1993 a urmat o altă perioadă dificilă pentru comunitatea roma, aproximativ 25 de pogromuri au fost comise în anii 1990 și 1991 și în zonele rurale (Reemtsma 1993). În plus pe lângă comportamente violente și discriminare, prăbușirea economiei de stat, cu structurile sale industriale uriașe, a dus la un șomaj masiv al romilor. De asemenea, dezintegrarea sistemului comunist de asistență socială a afectat, de asemenea, un număr semnificativ de romi.

Eniko Vincze (2014) arată că în perioadă contemporană, relațiile dintre non-romi și romi pe piața muncii și coeziunea din rândul comunităților construiește sau previne marginalizarea. Autoarea consideră că „romii asimilați,” care și-au pierdut legăturile comunitare din cauza modalităților prin care s-a urmărit integrarea lor în perioada socialistă și care, după 1990, și-au pierdut încet-încet funcția socială în comunitățile locale din cauza restructurării economice, au mai multe dificultăți în a face față provocărilor actuale ale marginalizării (ibid). Grupurile de romi coezive și care posedă un sentiment de demnitate au putut să-și impună interesele în societățile locale respective și au putut dobândi un grad mai mare de acceptare din partea populației generale. În cazul „romilor tradiționali,” crescuți în spiritul independenței față de majoritate, dar și în spiritul furnizării de servicii pentru aceștia, sau grupurile de romi care aderă la bisericile neoprotestante, creând în același timp noi legături în interiorul și dincolo de granițele dintre ei și majoritate, au fost capabile să găsească mai multe surse interne și solidarități externe decât „grupurile,” care se leagă doar prin experiențele lor comune de sărăcie.

Politicile de incluziune socială (în special atunci când sunt înțelese ca măsuri de protecție socială și asistență socială), de unele singure, fără a fi completate de o recunoaștere și reprezentare demnă în politică, nu reușesc să plaseze indivizii/familii/grupurile de romi în poziții din care ar putea fi împuterniciți să își negocieze regulile de conviețuire.

Politicile de incluziune socială, dacă au existat, au fost înțelese de către factorii de decizie într-un mod care a reprodus asocierea romilor cu problemele sociale (sărăcia) (Vincze 2014). Nu este de mirare că acest lucru a perpetuat convingerea că sistemul social în care trăiesc romii este acceptabil și că doar romii trebuie să se schimbe, deoarece "ei sunt problema". În plus, prin identificarea cauzelor marginalizării și a ceea ce înseamnă aceasta în cazul diferitelor grupuri de romi, Vincze atrage atenția asupra factorii de decizie la nivel național și local asupra necesității de a concepe politici de dezvoltare incluzive și bazate pe drepturi care să răspundă cu atenție la eterogenitatea comunităților (locale) modelate atât de relațiile (de putere) dintre majoritatea și minoritatea etnică, cât și de cele dintre diferitele grupuri de romi.

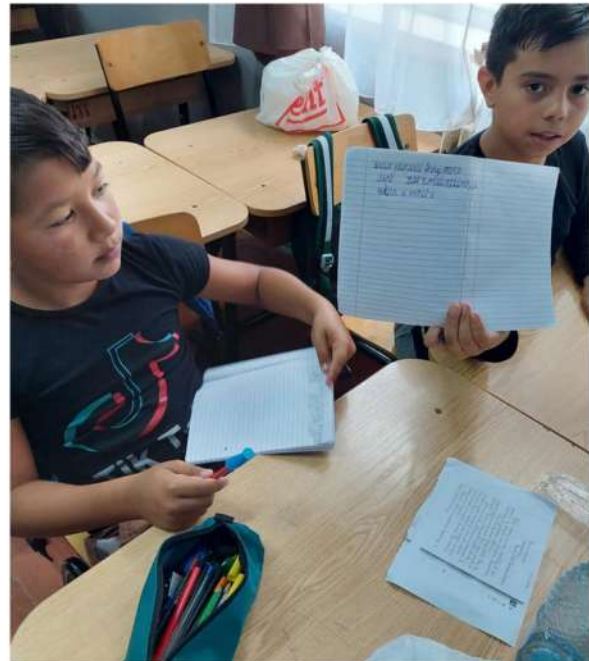
De asemenea, Vincze (2013: 96) concluzionează că „pe măsură ce România postsocialistă s-a aliniat la tendințele globale actuale ale economiei globale” (...) această organizare îi privilegiază pe câștigătorii privatizării și comercializării bunurilor publice și acceptă oameni, locuri și zone societale care ar putea fi mai bine incluse în economia politică orientată spre profit (ca forță de muncă, ca zone geografice demne de investiții, ca domenii care merită dezvoltate) și „ii exclude pe cei care au devenit "redundanți" sau "inutili" din punctul de vedere al celor de la putere și al capitalului, sau care au devenit atât de vulnerabili încât drepturile lor de muncă au putut fi exploatate din cauza poziției lor socio-spațiale, situate între granițele legalității și ale demnității umane”. Comunitatea din Lumea Nouă este o comunitate care a fost asimilată, aceștia nu mai mențin tradiții specifice, fiind sedentarizată în perioada socialistă când li s-a oferit teren pentru a construi locuințe. Aceștia nu mai vorbesc nici limba și nici nu mai practică meserii tradiționale, cu mici excepții în rândul persoanelor mai în vârstă. Pentru a identifica ceea ce funcționează și ceea ce nu funcționează în cadrul măsurilor locale de incluziune a romilor, trebuie analizate următoarele aspecte:

Educație: Accesul la o educație de calitate este un factor crucial în integrarea populației rome. Unele măsuri eficiente includ programe care oferă sprijin educațional și meditații, cursuri de limbi străine și cursuri de sensibilizare culturală pentru profesori și elevi. Pe de altă parte, printre măsurile care nu funcționează bine se numără politicile care segregă copiii romi în școli sau clase separate, ceea ce poate duce la discriminare și excluziune socială.

În cadrul proiectului IRIS au beneficiat 156 de persoane aflate în situații de vulnerabilitate copii, tineri și adulți de servicii educaționale. De asemenea, în proiectul O nouă viață în "Lumea Nouă" 30 de copii vor fi sprijiniți pentru creșterea accesului și participării la programe educaționale.

Un alt exemplu de sprijinirea nevoilor educaționale ale copiilor aflați în situații vulnerabile este proiectul "Fiecare Copil în Grădiniță și Fiecare Copil în Școală – Ponorâta" realizat de Asociația Reality Check. Pentru prezența la grădiniță și la școală familia este stimulată prin acordarea de tichete sociale pentru copiii care merg regulat – 50 lei pe lună pentru fiecare copil de clasele I-IV și o masă caldă zilnică pentru toți copiii din grădiniță și școala primară – uneori singura masă din acea zi. Elevii care ajung la liceu sunt susținuți prin acordarea de burse.

În plus, copiii din comunitate s-au plâns că se simt discriminați la școală pentru că ceilalți îi consideră prost îmbrăcați. De altfel și studiul în cadrul proiectului IRIS observă că ceilalți locuitori ai municipiului se simt inconfortabil în prezența persoanelor rome, ceea ce indică un nivel foarte redus de acceptare socială a acestei categorii etnice, inclusiv în instituțiile de învățământ .

Ocuparea forței de muncă: Oferirea de oportunități de angajare și de programe de formare profesională poate ajuta populația romă să devină autosuficientă din punct de vedere economic și să se integreze pe piața muncii. Printre măsurile de succes se numără programele de formare profesională, serviciile de plasare a forței de muncă și inițiativele de ocupare a forței de muncă specifice. Pe de altă parte, este puțin probabil ca politicile care limitează accesul romilor la piața muncii, cum ar fi practicile de angajare discriminatorii, să fie eficiente.

În cadrul proiectului, vor fi consiliate profesional 360 persoane din teritoriul SDL, 180 persoane vor fi instruite profesional prin intermediul a minim 12 sesiuni de cursuri organizate și desfășurate în meserii cu căutare pe piața muncii și 180 persoane vor beneficia de mediere pe piața muncii, din care 90 de persoane vor fi angajate. Pentru ca măsură să aibă succes trebuie avute în vedere limitările determinate de faptul că salariile sunt mult prea mici pentru a se putea întreține și acestea nu mai devin o motivație pentru oamenii de acolo, mai ales că o parte dintre ei au nevoie de două locuri de muncă pentru a se putea întreține. Această situație este determinată de faptul că pachetul salarial depinde și de nivelul de pregătire care în unele situații este destul de scăzut. Locurile de muncă din România devin neatractive și prin comparație veniturile temporare din muncă zilieră în România sau în străinătate, care pot părea mai avantajoase pe termen scurt, dar care creează această precaritate adică instabilitate financiară.

Matei are 33 de ani, nu are studii, este o persoană neșcolarizată cu experiență de muncă precară, de muncă în străinătate și muncă zilieră. Este căsătorit fără cu copii și momentan locuiește în curtea care aparține părinților, dar are și o casă proprie pe care menționează că are acte de proprietate. Matei își dorește să aibă o viață mai bună, cu un venit sigur care să îi asigure nevoile de bază, dar și altele mai elevate, mai ales că având experiența de lucru în străinătate se obișnuise cu un venit mult mai ridicat decât media salariilor din România. Iar acest lucru îl blochează în a-și găsi un loc de muncă plătit cu salariul minim din care spune că nu se poate descurca, așa că așteaptă diferite ocazii din care poate câștiga mai mult.

Această situație este descrisă de Matei ca fiind în momentul în care primește salariu își plătește mai întâi datoriile și rămâne apoi

aproape cu nimic și intră în acest cerc vicios în care nu poate să își asigure existența decât prin datorii.

Cu toate acestea, există în comunitate și persoane care acceptă această situație, dar pentru a menține un nivel de trai decent au nevoie de două locuri de muncă. Bogdan este unul dintre tinerii comunității care are două locuri de muncă, unul permanent la o fabrică din zonă și unul de zile pentru o persoană care lucrează în construcții.

De astfel, o altă problemă pentru a intra pe piața muncii, în special în rândul femeilor o reprezintă îngrijirea copiilor. Pentru Silvia, una dintre interlocutoare, necesitatea de avea grijă de copii nu îi permite să intre pe piața muncii, mai ales că unul dintre aceștia are și probleme de sănătate și ea nu se simțea în siguranță să-l lase singur, fără grija ei. Astfel, că singurele forme de venit sunt alocațiile copiilor și alte beneficii oferite din partea statului, însă acestea nu îi ajung pentru un trai decent. Astfel măsurile de mediere a pieței muncii trebuie să fie complementare cu măsuri de îngrijire a copiilor.

Locuințe: Locuințele adecvate și la prețuri accesibile reprezintă un alt factor-cheie în integrarea populației romă. Printre măsurile eficiente se numără programe care oferă sprijin pentru reparații și renovări de locuințe, împrumuturi cu dobândă redusă pentru îmbunătățirea locuințelor și subvenții pentru locuințe pentru familiile cu venituri mici. Printre măsurile ineficiente se numără evacuările forțate și demolarea așezărilor de romi, care pot duce la lipsa de adăpost și la o mai mare marginalizare.

Cea mai importantă problemă a comunității o reprezintă lipsa actelor de proprietate și reprezintă unul dintre motivele pentru care orice intervenție în cartier este privită cu neîncredere. Literatura de specialitate prezentată anterior atrage atenția că, în general, gentrificarea adică procesele prin care se încearcă să se aducă o diversitate socială într-un cartier aduc cu sine dislocarea forțată sau neforțată a unei părți din populație din cartierul respectiv. Uneori acest proces se întâmplă voluntar, dar acest act voluntar este realizat sub presiunea faptului că nu-și mai pot plăti posibil chiria sau dislocare involuntară adică cu forța prin evacuări și buldozere care intră și dărâmă locuințele persoanelor respective care deși au locuit acolo atât ani de zile nu pot demonstra că sunt proprietari.

⁵ <http://www.realitycheck.ro/proiect/ponorata/>

⁶ Raport privind nivelul de acceptare al persoanelor de etnie romă și a conștientizării problematicei etnice, Primăria Municipiului Alba Iulia 2021

Silvia are 40 de ani și locuiește cu cei cinci copii în casa tatălui fără acte de proprietate. Silvia are o poveste destul de viață încercată de condiții grele pentru că înainte a locuit într-o locuință improvizată împreună cu copiii. Acum avea acest sentiment de mulțumire ambivalentă deoarece prin faptul că tatăl său nu mai este în viață a putut să se mute împreună cu cei șase copii în singura cameră pe care o avea acesta. Silvia îndeplinea indicatorii care ar descrie o persoană aflată la risc de sărăcie extremă, ușa locuinței nu avea geam și spunea constant că e pusă în măsura de a alege între a-și trata problemele de sănătate și a oferi de mâncare copiilor. Mai mult, copiii ei s-au plâns că se simt discriminați la școală pentru că ceilalți îi consideră prost îmbrăcați, dar ea i-a încurajat chiar și în aceste condiții să continue studiile pentru că prin studii vede o ieșire din situația în care se găsește.

"Mulți care sunt aicea nu au o adresă, adică un buletin pe strada care stau sau la casa care stă. Mulți nu au unde să stea, au bărăci sau nu știu cum să vă explic că au acolo, construite de ei din lemn, din scândură. Da, au nevoie de o locuință, asta-i cea mai mare necesitate a oamenilor din zonă."

O altă problemă determinată de lipsa actelor de proprietate este lipsa actelor de identitate pentru că legislația din România nu permite a avea act de identitate, dacă nu există și o adresă unde persoana poate să fie găsită. Pentru o perioadă persoanele din cartier au avut acte de temporare care sunt valabile un an de zile și nu specifică adresă. Dar pentru că acestea au un termen de valabilitate foarte redus trebuie refăcute constant. Iar acest lucru poate contribui la lipsa unui loc de muncă formal deoarece persoanele fără acte de identitate nu pot avea contract de muncă.

În cadrul proiectului IRIS, au beneficiat 50 gospodării (300 persoane) de

îmbunătățirea condițiilor de locuire.

Acest tip de intervenții trebuie susținute pentru a cuprinde toate persoanele aflate în situații de sărăcie extremă.

De asemenea, o situație critică în comunitate o reprezintă persoanele care locuiesc în adăposturi improvizate pentru acestea trebuie găsite condiții adecvate de locuire. Un exemplu de bune practici îl reprezintă Centrul de Servicii pentru Mamă și Copil și Centrul Rezidențial pentru Mame și Copii în Dificultate dezvoltat de Fundația Hecuba în parteneriat cu DGASPC Iași și DAS IAȘI. Astfel au fost dezvoltate centre de care pot beneficia familii monoparentale sau aflate în dificultate: copii și mame fără locuință adecvată, cu/fără loc de muncă, cu/fără o calificare profesională, cu/ fără sprijin familial, cu/fără resurse suficiente pentru acoperirea nevoilor de bază; victime ale violenței în familie sau aflate în orice altă situație de risc pentru integritatea fizică și psihică a mamei și/sau a copilului/copiilor și pentru incluziunea socială a familiei. De serviciile oferite prin creșă și grădiniță pot beneficia și tații copiilor din familii monoparentale. Mamele pot locui în cadrul serviciului rezidențial pe o perioadă de maximum doi ani. După încheierea acestei perioade, Fundația Hecuba continuă să susțină beneficiarii prin cazarea acestora în locuințe de tip familial, fără plata chiriei, pentru a facilita tranziția către o viață independentă. În aceste locuințe, beneficiarii pot sta până la 3-4 ani, în funcție de situația financiară pe care o au. Fundația Hecuba a creat un sistem de sponsorizare lunară a familiilor cu veniturile cele mai reduse, acordate în urma unui parteneriat cu persoane fizice din Germania. În multe situații, susținerea financiară este de lungă durată, iar cuantumul ajutorului financiar oferit diferă în funcție de nevoile și dificultățile confruntate de fiecare familie în parte.

Asistență medicală: Accesul la asistență medicală de calitate este esențial pentru bunăstarea populației române. Printre măsurile eficiente se numără programe care oferă educație în materie de sănătate, acces la îngrijiri și tratamente preventive și servicii de proximitate pentru comunitățile greu accesibile. Printre măsurile ineficiente se numără finanțarea inadecvată a serviciilor de asistență medicală, lipsa accesului la îngrijiri competente din punct de vedere cultural și discriminarea în sistemul de sănătate.

În cadrul proiectului IRIS, a fost organizată o campanie de sensibilizare și conștientizare a menținerii unei stări optime de sănătate pentru 456 de persoane, iar 126 de adulți și copii au primit pachete de analiză de bază. Cu toate acestea, problemele de sănătate din comunitate sunt mai complexe și astfel este important asigurarea accesului la servicii medicale gratuite pentru toți locuitorii sau facilitarea accesului la acestea prin medierea relației acestora cu sistemul medical.

Un exemplu de proiect care oferă servicii persoanelor aflate în situație de vulnerabilitate este "Prevenirea separării copilului de familia sa" implementat de Fundația Hope and Homes for Children (HHC). În cadrul acestui proiect beneficiarii sunt acompaniați și sprijiniți prin mediere pentru facilitarea accesului la diverse servicii din comunitate sau la beneficii: servicii sociale (centre de zi, centre de consiliere, creșe, cantine sociale, centre maternale, centre de urgență, prestații financiare sau indemnizații sociale, precum venitul minim garantat, alocații de stat și complementare, pensii de invaliditate), servicii educaționale; servicii medicale (farmacii, cabinete medici de familie sau clinici de specialitate). Programul asigură servicii urgente de transport, în special pentru facilitarea accesului la servicii medicale pentru analize complexe sau pentru obținerea de tratamente medicamentoase. Beneficiarilor li se oferă asistență în demersuri în cadrul unor instituții precum: tribunale (de exemplu, în procese pentru obținerea tardivă a actelor de identitate), birouri notariale (de exemplu, pentru oficializarea unor declarații), sedii de Poliție (de exemplu, pentru adresarea unor sesizări sau declarații), spitale (de exemplu, în cazul externării copiilor), unități școlare (de exemplu, pentru înscrieri sau reclamații de abuz).

Nevoia pentru medierea relației cu sistemul medical în cazul comunității a fost vizibilă în cadrul vizitei în comunitate, unde mediatoarea sanitară care a participat la vizită era constant interpelată de locuitori care aveau diverse probleme medicale și sociale pe care aceasta încerca să le rezolve.

⁷<http://comunitate.copii.ro/models/centrul-de-servicii-pentru-mama-si-copil-si-centrul-rezidential-pentru-mame-si-copii-in-dificultate/>

⁸<http://comunitate.copii.ro/models/prevenirea-separarii-copilului-de-familia-sa/>

Viziunea dezvoltării zonei din punct de vedere al membrilor comunității

Toți locuitorii privesc cu entuziasm orice formă de intervenție în zonă. Există diferențe în modul în care aceștia văd soluțiile și problemele. Pentru tineri o problemă importantă este legată de curățenie și modul în care arată cartierul, iar această problemă este construită și de felul în care se oglindește imaginea acestui cartier în exterior, pentru ceilalți locuitori ai orașului. Discriminarea este una dintre problemele cele mai apăsătoare pe care o resimt majoritatea locuitorii din Lumea Nouă, mai ales cei tineri. Aceste forme de discriminare la fel ca și formele de sărăcie ajung să aibă o formă structurală, astfel că problemele din acest cartier nu sunt niște probleme intrinseci ale comunității, ci reprezintă probleme structurale ale societății românești.

Un exemplu de discriminare structurală este accesul la servicii publice, cum ar fi cele de salubritate, de la faptul că în acest cartier personalul de salubritate nu face curățenie pe străzi, iar numărul tomberoane de gunoi este mult prea mic pentru nevoile comunității. Această problemă apare deoarece autoritățile se tem că mai multe tomberoane nu vor rezolva problema pentru că în trecut, acestea au fost luate direct de unii dintre locuitori pentru a se folosi de acestea pentru a avea câștiguri imediate de care au nevoie să supraviețuiască, fie au fost folosite pentru a colecta individual materiale reciclabile, fie au fost direct vândute.

Discriminarea se resimte și la nivel personal și din discuțiile cu un membru important al comunității care a încercat să ajute o parte din comunitate și din punct de vedere financiar și emoțional, dar mai ales a menționat că a încercat să-i încurajeze pentru de a depăși acest sentiment de inferioritate care s-a construit datorită acestei discriminări.

"știți acumă cum să vorbește despre zona noastră, ne consideră puțin mai fără bunele maniere, fără prea multe școală, și atuncea încerc să le ridic moralul, de fapt să înțeleagă că nu-i chiar așa cum ne desconsideră oamenii și să înțeleagă că ce ei poate să facă parte din orice comunitate, ce statut social și deci dumneavoastră chestii de genul" (pastor, Locuitor Lumea Nouă)

În timp ce tinerii povestesc cum sunt privit diferit de către ceilalți locuitori ai orașului, persoanele mai în vârstă își amintesc cu nostalgie o perioadă anterioară când nu existau aceste probleme și nu se resimțeau acestei forme de discriminare și toți locuitorii aveau un oarecare confort economic, un loc de muncă stabil și o locuință cu condiții decente.

Andreea și Georgiana sunt adolescente și considerau că pentru ele cea mai importantă problemă este legată de modul în care este privit cartierul din exterior și de curățenia acestuia. Acestea au povestit că ceilalți locuitori îi privesc diferit când află unde locuiesc și se simt discriminate inclusiv în mijloacele de transport în comun. Cu toate acestea, ele studiau și își doreau după finalizarea studiilor să rămână în cartier în speranța că ar putea găsi un loc de muncă după finalizarea studiilor. Georgiana e pasionată de machiaj și speră că în viitor să profeseze și să câștige bani din această pasiune.

O altă problemă identificată de locuitori sunt locurile de socializare. Singurele spații de socializare organizate sunt cele religioase, astfel că majoritatea locuitorilor socializează în spațiile publice pe care le-au amenajat cu obiecte casnice personale pentru a putea sta și a socializa. În comunități vulnerabile de tipul acesta, legăturile dintre locuitori ajung să fie mai strânse pentru că depind destul de mult de ajutorul pe care îl primesc din partea familiei extinse și al vecinilor. Familiile ajung să locuiască destul de aproape unele de celelalte și există multe situații de locuire în care se află mai multe generații într-o singură locuință.

Familia Gheorghe este una dintre familiile care locuiește în cartier de când s-a format acesta, bunicul, capului familiei, cel mai în vârstă membru al familiei a locuit dintotdeauna în acest cartier. Își amintește că tatăl său a primit terenul după cel de-al doilea război mondial.

Domnul Gheorghe a fost fierar, meserie pe care a practicat-o mai ales după 1989 într-un sistem de mic întreprinzător, de mic meșteșugar. Însă această meserie i-a creat probleme de sănătate, iar dintr-un tratament greșit, în momentul de față nu mai poate lucra, dar nici nu mai este nici la o vârstă la care ar putea lucra. Din cauza problemelor grave de sănătate a fost încadrat ca persoană cu handicap grav cu indemnizație de asistent personal pe care o primește soția. O parte dintre copiii acestuia au plecat să lucreze în străinătate și îl vizitează ocazional, doar unul dintre ei a rămas alături de familie și locuiesc în aceeași casă împreună cu nepoții. Nora acestuia lucrează, de asemenea în străinătate, în ospitalitate, iar fiul se ocupă de creșterea celor doi copii, care merg la școală. Familia Gheorghe își copiii încurajează să frecventeze școala, dar în unele situații în comunitate, o parte dintre copii nu mai au frecvență pentru că încep să lucreze de la vârste tinere, inclusiv din clasa a 8-a pentru a se întreține.

Doar familiile cu o situație financiară mai bună își permit să mențină copiii la școală deoarece educația e văzută ca o formă de mobilitate socială, adică o pârghie prin care copiii lor vor reuși să depășească barierele imaginare și reale fizice ale cartierului și ale condiției familiei.

Informațiile despre proiectul de modernizare a cartierului și despre dezvoltarea zonei sunt privite cu entuziasm, dar și cu temere și scepticism.

Entuziasmul apare pentru că pentru că simt că se vor face investiții în această zonă de care vor putea și ei beneficia. Și-ar dori ca spațiile care vor fi construite să îi implice și pe ei și să aibă evenimente care sunt adresate și comunității. Andreea și Georgiana au menționat că le-ar plăcea să fie concerte de muzică pe care o ascultă și ele. Iar o parte din locuitori se gândesc că noile investiții le pot oferi locuri de muncă. Scepticismul vine mai ales în ceea ce privește locuințele sociale pentru că de mult timp, de aproape 30 de ani nu s-au făcut investiții deloc în zona respectivă sau dacă s-au făcut acestea au fost au avut din impact minimal asupra bunăstării generale a comunității. Iar teama este legată de faptul că nu au acte pe terenurile respective sau pe construcții și simt că dacă acest cartier va crește și va deveni mai atractiv pentru toți locuitorii orașului, actualii locuitori ar putea fi dați afară. O altă temere este legată și de demolarea talciocului din zonă care va fi mai degrabă un târg dedicat meșteșugarilor. În prezent acesta este văzut ca un târg pentru comunitate pentru că reprezintă o sursă de venituri pentru o parte dintre oamenii de acolo, iar o modernizare a acestuia înseamnă și o excludere a membrilor comunității de a mai putea participa și vinde bunuri în spațiul respectiv.

Implicarea comunității. Identificarea oamenilor resursă din rândul comunității rome

Participarea activă a membrilor comunității este esențială pentru dezvoltarea comunităților locale durabile și pentru succesul inițiativelor de integrare. Când membrii comunității sunt implicați în eforturile locale de integrare, ei pot contribui cu o experiență și o cunoaștere profundă a nevoilor și aspirațiilor comunității lor. Prin urmare, participarea activă a membrilor comunității poate aduce o perspectivă valoroasă și o mai bună înțelegere a nevoilor și așteptărilor acestora.

Participarea comunității poate duce la inițiative mai bune la nivel local prin identificarea problemelor reale ale comunității și a nevoilor acestora. Prin intermediul consultărilor cu membrii comunității, autoritățile locale pot identifica mai bine prioritățile comunității și pot dezvolta soluții mai eficiente și adaptate la nevoile acestora. Mai mult decât atât, participarea activă a membrilor comunității poate ajuta la construirea unui consens între diferite grupuri de interese, facilitând astfel cooperarea și dialogul între comunități.

Pe de altă parte, participarea sporită a membrilor comunității poate duce la rezultate mai bune de integrare. Membrii comunității sunt, în general, cei mai bine informați despre nevoile și problemele comunității lor și pot contribui la dezvoltarea soluțiilor care să răspundă cel mai bine nevoilor acestora. Prin urmare, implicarea lor în inițiativele de integrare poate ajuta la crearea unor soluții mai adaptate și mai eficiente. În plus, participarea comunității poate contribui la construirea încrederii și cooperării între membrii comunității și autoritățile locale, ceea ce poate consolida relațiile dintre aceștia și poate facilita succesul inițiativelor de integrare.

Implicarea activă a unei comunități segregate și discriminate în dezvoltarea durabilă a comunității locale și în inițiative de integrare de succes necesită o abordare cuprinzătoare și sensibilă din punct de vedere cultural. Iată câteva strategii care pot fi utilizate pentru a facilita participarea comunității:

Implicarea liderilor comunității: Liderii și reprezentanții comunității pot juca un rol vital în implicarea și mobilizarea comunității. Este esențial să identificați și să implicați lideri respectați care au o influență puternică asupra comunității. Aceștia pot fi preoți/pastori, persoane care au locuri din muncă în administrația locală dar locuiesc în comunitate, persoane care au preocupări artistice, persoane care au timp să se implice în rezolvarea problemelor comunității.

Identificarea liderilor locali într-o comunitate segregată și discriminată poate fi o provocare, dar este crucială pentru inițiativele de dezvoltare comunitară și de integrare. Iată câteva strategii care pot fi utilizate pentru a identifica liderii locali:

Cartografierea comunității: Cartografierea comunității poate ajuta la identificarea membrilor cheie ai comunității, cum ar fi liderii, activiștii și persoanele influente. Acest lucru poate fi realizat prin discuții cu membrii comunității, organizațiile locale și furnizorii de servicii.

Persoane care sunt deja active în comunitate: Căutați persoane care sunt deja angajate în activități comunitare sau care și-au asumat roluri de conducere în cadrul organizațiilor sau inițiativelor existente. Este posibil ca aceste persoane să aibă deja o rețea și o influență puternică în comunitate.

Persoane de încredere: Identificați persoanele care sunt de încredere și respectate de către comunitate. Printre aceste persoane se pot număra lideri religioși sau comunitari, profesori, furnizori de servicii medicale sau bătrâni.

Grupuri de discuții: Desfășurarea de grupuri de discuții cu membrii comunității poate ajuta la identificarea persoanelor care sunt active în comunitate, au legături puternice și sunt de încredere pentru ceilalți.

Persoane cu abilități și expertiză: Identificați persoanele care au aptitudini sau expertiză care sunt relevante pentru nevoile comunității, cum ar fi competențele lingvistice, competențele tehnice sau competențele de conducere.

Colaborați cu organizațiile din comunitate: Colaborarea cu organizațiile comunitare poate ajuta la identificarea liderilor locali care sunt deja activi în comunitate și care dispun de o rețea puternică de sprijin, școală, birou de asistență socială, mediatori, factori poștali.

Construirea încrederii: Stabilirea încrederii între comunitate și autoritățile locale este esențială pentru participarea comunității.

Crearea de oportunități de participare: Aceasta include crearea unor spații sigure pentru dialog și participare și furnizarea de informații și resurse în mai multe limbi. Un exemplu poate fi reprezentat de inițiativele de tip open-space dezvoltate în cadrul proiectului IRIS în cadrul cărora au fost promovate respectarea drepturilor romilor, lupta împotriva antigipsismului, stereotipurilor și hărțuirii cu implicarea a doi influenceri și a altor persoane relevante din comunitate.

Abordarea barierelor în calea participării: Identificați și abordați barierele care îi împiedică pe membrii comunității să participe, cum ar fi barierele lingvistice, lipsa accesului la informații și discriminarea.

Responsabilizarea comunității: Responsabilizarea comunității prin oferirea cunoștințelor, competențelor și resurselor de care au nevoie pentru a juca un rol activ în inițiativele de dezvoltare locală și de integrare. Acest lucru se poate realiza prin furnizarea de programe de formare și de consolidare a capacităților care să permită membrilor comunității să își asume roluri de conducere și să participe la procesele decizionale. Includerea persoanelor formate în cadrul proiectului IRIS în poziția de facilitator comunitar.

Încurajați parteneriatele și colaborările:

Crearea de parteneriate și colaborări cu organizații comunitare, grupuri ale societății civile și întreprinderi locale poate contribui la facilitarea participării comunității și la asigurarea faptului că inițiativele sunt adecvate din punct de vedere cultural și durabile.

Sărbătoriți diversitatea:

Recunoașteți și sărbătoriți diversitatea comunității și recunoașteți faptul că diferite grupuri din cadrul comunității pot avea nevoi și priorități diferite. Acest lucru poate fi realizat prin organizare de evenimente în comunitate, cum ar fi Festivalul Khetane organizat în cartierul Pata Rât din Cluj-Napoca unde au fost organizate concerte și evenimente culturale pentru comunitate, dar și pentru ceilalți locuitori. Un alt exemplu este Festivalul Caleido organizat în cartierul Ferentari din București unde au fost organizate concerte, piese de teatru și ateliere de implicare civică, evenimentul fiind destinat atât pentru locuitorii din Ferentari, cât și pentru ceilalți bucureșteni.

Bune practici de implicare comunitară

Consiliu Consultativ Comunitar - este compus din membri ai comunității care împărtășesc o identitate, o geografie, o istorie, o limbă, o cultură sau alte caracteristici sau experiențe și care se reunesc pentru a contribui cu vocea comunității la o inițiativă, un program, o politică sau un proiect (Urban Institute 2021).

CCC se asigură că prioritățile și preocupările locale sunt reflectate - și, în mod ideal, prioritizate - în obiectivele, procesele și activitățile proiectului. Acest instrument de implicare a comunității poate fi o componentă esențială a procesului de consolidare a încrederii și poate contribui la asigurarea menținerii implicării comunității pe toată durata unui proiect sau a unei inițiative. În mod fundamental, CCC este principalul vehicul prin care comunitatea împărtășește cunoștințele locale și experiența trăită, asigurând că activitatea este ghidată de o înțelegere solidă a comunității și de date relevante care pot conduce la programare și elaborare de politici mai eficiente.

Organizarea unui CCC

• Identificarea obiectivelor

- Cum poate ajuta un CCC să îmbunătățească calitatea și impactul proiectului?
- Ce factori contextuali, istorici, structurali și/sau culturali ar putea un CCC să scoată în evidență și care lipsesc în prezent?
- Ce experiențe, abilități sau voci lipsesc din proiect?

• Planificare logistică

- Cât de des vor fi organizate întâlnirile, unde și cât timp vor dura?
- Cât de formal vor fi structurate?
- Vor fi oferite alimente, servicii de îngrijire a copiilor sau vor acoperi costurile de transport (în caz că e nevoie)?
- Identificarea unei persoane care să supravegheze

procesul de organizare a CCC este un aspect extrem de important, deoarece această persoană va fi responsabilă de aducerea laolaltă a membrilor comunității și a personalului organizației pentru a discuta probleme dificile și pentru a lucra împreună la elaborarea unor răspunsuri adecvate. Luați în considerare angajarea unei persoane din comunitate, dar și că recrutarea și păstrarea membrilor CCC este un proces continuu, nu un eveniment punctual.

- Persoanele din CCC pot avea agende sociale și politice care nu sunt împărtășite de majoritatea grupului. Grupul trebuie să rămână concentrat pe prioritățile pe care comunitatea în ansamblu le-a identificat ca fiind relevante.

- Stabiliți unde și cum se va finaliza recrutarea pentru CCC. Persoanele vor fi recrutate în persoană sau prin direct sau prin apeluri telefonice/mesaje? Determinați ce caracteristici individuale sunt esențiale pentru un CCC reprezentativ. Luați în considerare rasa/etnia, sexul, vârsta – acest lucru implică includerea unor persoane cu diferite niveluri de educație, alfabetizare și cunoștințe tehnologice.

Un exemplu de succes de implicare comunitară sunt activitățile desfășurate de organizația E-Romnja . Proiectul Femeile rome dezvoltă comunități locale (Roma women develop local communities finanțat de Mama Cash Foundation în perioada 2013-2022 a presupus consolidarea grupului de inițiativă din Mizil astfel încât să crească participarea fetelor și femeilor rome în comunitate precum și accesul lor la resurse și servicii locale, să faciliteze participarea comunităților la eforturile de includere și să exploreze modul în care pot fi puse în aplicare diferite metode de participare și să stabilească dacă o participare sporită a membrilor comunității la eforturile depuse la nivel local poate duce la rezultate mai bune de integrare și/sau la inițiative mai bune la nivel local. Prin intermediul acestui program a fost construit primul Birou pentru Femei Rome din comunitate cu sprijinul primăriei orașului Mizil. Acest model a fost replicat în Comuna Valea Seacă.

⁹ <https://e-romnja.ro/project/femeile-rome-dezvolta-comunitati-locale/>

Recomandări

1. Combaterea rasismului

Discriminarea și rasismul reprezintă cea mai importantă problemă a comunității. În societăți în care acestea au devenit norma, cum este cea românească, acestea pot apărea și neintenționat, de aceea este important de avut în vedere în orice interacțiune cu comunitatea. Orice proiect viitor trebuie să sprijine combaterea rasismului instituționalizat, deoarece acesta reprezintă o barieră semnificativă în calea incluziunii și integrării comunităților marginalizate în societate în general. Rasismul instituționalizat se referă la practicile și politicile din cadrul instituțiilor și sistemelor care au ca rezultat discriminarea anumitor grupuri de persoane. Astfel de practici și politici pot limita accesul la oportunități, resurse și servicii, ceea ce duce la excludere socială și la perpetuarea ciclurilor de sărăcie și discriminare.

2. Identificarea unor canale potrivite de comunicare

Identificarea unor canale potrivite de comunicare a obiectivelor proiectului care să fie disponibile pentru cât mai mulți locuitori ai cartierului - comunicare directă: panouri informative, pliante; comunicare online pe pagini sau direct grupuri de social media. Comunicare prin mass-media - implicarea mass-mediei locale poate contribui la creșterea gradului de conștientizare a provocărilor cu care se confruntă comunitățile marginalizate și la evidențierea inițiativelor și programelor care vizează sprijinirea acestora; - campanii door-to-door. În unele cazuri, campaniile din ușă în ușă pot fi o modalitate eficientă de a se angaja cu comunitățile marginalizate și de a crea încredere.

Mesaje clare: Creați mesaje care să fie clare, concise și ușor de înțeles. Evitați să folosiți un limbaj tehnic sau jargon care ar putea fi necunoscut publicului.

Accesibilitatea: Asigurați-vă că informațiile sunt accesibile tuturor membrilor comunității, inclusiv celor cu dizabilități sau cu un nivel limitat de alfabetizare.

Utilizați elemente vizuale: Folosiți elemente vizuale, cum ar fi imagini și grafice, pentru a completa mesajele scrise sau vorbite. Acest lucru poate contribui la transmiterea mai eficientă a informațiilor și la depășirea barierelor lingvistice.

Furnizați mecanisme de feedback: Oferiți o modalitate prin care membrii comunității să ofere feedback și să pună întrebări cu privire la informațiile comunicate. Acest lucru poate contribui la consolidarea încrederii și a implicării.

Monitorizați și evaluați: Monitorizați și evaluați în mod regulat eficacitatea strategiei de comunicare pentru a face orice ajustări necesare și pentru a vă asigura că aceasta își îndeplinește obiectivele.

3. Identificarea unor lideri locali

Identificarea unor persoane care au influență în comunitate, lideri informali sau formali care pot disemina informații despre proiect și pot comunica cu membri proiectului problemele comunității.

4. Implicarea tinerilor din comunitate

Implicarea tinerilor din familii diverse în activități ale proiectului, inclusiv acțiuni de voluntariat sau lucrative pentru a promova și disemina informații despre proiect. Implicarea lor poate oferi legitimitate intervenției și poate oferi încredere comunității că acțiunile întreprinse nu le vor afecta condiții de locuire. Tinerii au perspective, abilități și energie unice care pot fi valorificate pentru a genera schimbări pozitive în comunitate. Prin implicarea tinerilor în proiect, aceștia pot avea un cuvânt de spus în procesele de luare a deciziilor și pot fi împuterniciți să joace un rol activ în propria lor dezvoltare. Acest lucru poate contribui la consolidarea încrederii, a abilităților de conducere și a simțului responsabilității, ceea ce poate avea un impact pozitiv asupra perspectivelor și oportunităților lor viitoare. În plus, implicarea tinerilor în proiect poate contribui la promovarea dialogului și a înțelegerii între generații, precum și la eliminarea barierelor și la reducerea discriminării în cadrul comunității. În general, implicarea tinerilor poate fi un instrument puternic în construirea unei comunități mai incluzive și mai durabile.

5. Dezvoltarea unor soluții comunitare – organizarea de grupuri de locale de organizare (CCC, Birouri)

Implicarea comunității în identificarea unor soluții care să adreseze cea mai importantă problemă locativă - actele de proprietate. Organizarea de evenimente în comunitate pentru a prezenta proiectul și pentru a asculta problemele comunității și a găsi soluții comune la acestea. Dar mai ales pentru reduce temerile legate de evacuare pe care le au locuitorii.

6. Societatea Civilă din Alba Iulia

Identificarea sau încurajarea formării de organizații/grupuri de

inițiativă ale societății civile care să desfășoare activități în comunitate care să crească gradul de implicare civică atât a locuitorilor din Alba Iulia, cât și specific al locuitorilor din cartierul Lumea Nouă. Sau care ar putea organiza acțiuni directe în comunitate cum ar fi igienizarea anumitor zone. Proiectul trebuie să sprijine implicarea societății civile, deoarece aceasta poate fi o resursă valoroasă în promovarea dezvoltării durabile a comunității și a inițiativelor de integrare de succes. Organizațiile societății civile pot oferi expertiză, resurse și sprijin pentru comunitățile marginalizate și pot servi drept punte de legătură între comunitate și autoritățile locale. Prin implicarea organizațiilor societății civile în proiect, comunitatea poate avea o voce în procesele decizionale, iar nevoile sale pot fi mai bine înțelese și abordate. De asemenea, organizațiile societății civile pot contribui la creșterea gradului de conștientizare și la apărarea drepturilor comunităților marginalizate și pot promova coeziunea socială și diversitatea în cadrul comunității. Acest lucru poate duce la o dezvoltare mai incluzivă și mai durabilă, precum și la un sentiment mai puternic de implicare și participare a comunității.

Un exemplu de asociație este Asociația Caritas Alba Iulia care a beneficiat în 2021 de finanțarea din partea Kaufland România a unui proiect ce propunea susținerea temporară a 60 de copii de etnie romă proveniți din familii sinistrate.

7. Reducerea discriminării în Alba Iulia

Reducerea discriminării din partea altor persoane este esențială pentru crearea unor comunități incluzive și favorabile. Discriminarea poate lua multe forme, inclusiv prejudecăți, stereotipuri și prejudecăți, și poate avea un impact negativ semnificativ asupra indivizilor și comunităților. Un proiect care sprijină reducerea discriminării poate contribui la promovarea înțelegerii, a respectului și a unui tratament egal pentru toți oamenii, indiferent de originea sau identitatea lor. Prin sprijinirea programelor și inițiativelor care promovează toleranța și înțelegerea, un proiect poate contribui la crearea unui mediu mai primitor și mai acceptabil pentru comunitățile marginalizate. Acest lucru poate include programe educaționale, eforturi de informare și evenimente comunitare care aduc oamenii împreună pentru a sărbători diversitatea și a promova incluziunea socială. Reducerea discriminării poate contribui, de asemenea, la promovarea stabilității economice și sociale prin crearea unei comunități mai unite. Atunci când oamenii se simt apreciați și incluși, este mai probabil ca aceștia să participe la viața comunității, să se angajeze în activități economice și să contribuie la bunăstarea comunității în ansamblu.

8. Implicarea altor actori relevanți

Crearea unor parteneriate cu instituțiile care se ocupă de comunitate, Direcția de Asistență Socială pentru a adresa o parte din problemele comunității. Organizarea de evenimente cu partenerii

existenți (afacerile sociale) pentru a comunica locuitorilor scopul activităților sale. Implicarea persoanelor pregătite în cadrul programului IRIS ca facilitator de dezvoltare comunitară în acțiunile care implică comunitatea locală.

9. Acte de identitate

Crearea de documente de identitate pentru persoanele dintr-o comunitate marginalizată este esențială pentru promovarea incluziunii și integrării acestora în societatea obișnuită. Aceasta ajută la stabilirea recunoașterii și a statutului juridic, oferă acces la drepturi și servicii de bază și poate contribui la abordarea problemelor de discriminare și excludere socială.

10. Sprijin în educație

Sprijinirea educației este esențială pentru succesul proiectului în promovarea dezvoltării durabile a comunităților locale și a inițiativelor de integrare reușite pentru comunitățile marginalizate. Inițiativele viitoare pot sprijini educația prin asigurarea accesului la resurse, burse, materiale educaționale și formare pentru profesori și membri ai comunității pentru a sprijini mai bine nevoile de învățare ale copiilor, dezvoltarea de programe culturale și lingvistice care să promoveze valoarea educației și să contribuie la abordarea barierelor culturale care împiedică accesul copiilor la educație.

11. Acces la sănătate

Prin sprijinul oferit în accesarea serviciilor de asistență medicală, orice inițiativă poate contribui la îmbunătățirea sănătății și a bunăstării comunităților marginalizate, ceea ce poate avea beneficii semnificative pentru indivizi și pentru comunitatea în general. De exemplu, îmbunătățirea accesului la asistență medicală poate contribui la prevenirea și tratarea bolilor și leziunilor, la promovarea comportamentelor și stilurilor de viață sănătoase și la reducerea poverii bolilor cronice. Inițiativele pot oferi asistență financiară, cum ar fi subvenții pentru a ajuta persoanele și familiile să își permită servicii medicale. De asemenea, poate oferi resurse și sprijin pentru a ajuta persoanele să depășească barierele birocratice atunci când solicită servicii de asistență medicală. În plus, colaborarea cu furnizorii de servicii medicale poate îmbunătăți disponibilitatea și calitatea serviciilor medicale în comunitățile marginalizate.

12. Sprijin pe piața muncii

Încurajarea oamenilor să lucreze atunci când salariile sunt mici poate fi o provocare complexă, deoarece salariile mici pot crea bariere financiare care fac dificilă satisfacerea nevoilor de bază și menținerea unui nivel de trai decent. Cu toate acestea, există mai multe strategii care pot fi eficiente pentru a încuraja munca în rândul persoanelor cu salarii mici:

A. Oferirea de oportunități de formare și educație poate ajuta persoanele să dobândească noi competențe și cunoștințe, ceea ce le poate face mai apte de muncă și le poate crește potențialul de câștig. Acest lucru poate include programe de formare profesională, ucenicie și cursuri educaționale.

B. Oferirea de stimulente, cum ar fi bonusuri sau beneficii, poate încuraja persoanele să lucreze și să performeze la un nivel mai ridicat. Acest lucru poate include bonusuri bazate pe performanță, beneficii de sănătate sau aranjamente de lucru flexibile.

C. Sprijin pentru organizarea la locul de muncă pentru schimbări de politici: Comunitățile marginalizate se confruntă adesea cu discriminarea pe piața muncii și sunt mai susceptibile de a lucra în locuri de muncă cu salarii mici și nesigure. Organizațiile sindicale pot oferi sprijin și resurse pentru a-i ajuta pe lucrători să militeze pentru salarii, beneficii și condiții de muncă mai bune și pot ajuta lucrătorii să se orienteze în ceea ce privește protecția juridică și să combată discriminarea și exploatarea la locul de muncă. Prin sprijinirea organizațiilor sindicale, pot fi ajutate comunitățile marginalizate să aibă acces la oportunități mai bune de angajare și să își îmbunătățească situația economică. În plus, organizațiile sindicale pot servi drept platformă pentru organizarea comunității și susținerea politică, ajutând la amplificarea vocilor comunităților marginalizate și la promovarea schimbărilor sistemice.

13. Îmbunătățirea condițiilor de locuit

Condițiile decente de locuire sunt esențiale pentru bunăstarea și integrarea comunităților marginalizate. În multe cazuri, aceste comunități trăiesc în locuințe inadecvate sau nesigure, ceea ce poate duce la probleme de sănătate, condiții de viață precare și excludere socială. Îmbunătățirea condițiilor de locuit poate implica diferite abordări, cum ar fi renovarea locuințelor existente, construirea de noi locuințe la prețuri accesibile sau acordarea de sprijin financiar pentru îmbunătățirea locuințelor. Pe lângă faptul că oferă condiții de trai mai bune, măsura poate avea, de asemenea, un impact pozitiv asupra sentimentului de identitate și de apartenență al comunității. Atunci când oamenii au un loc sigur și confortabil pe care să-l numească acasă, este mai probabil ca aceștia să se implice în comunitatea lor și să se simtă investiți în succesul acesteia. În general, îmbunătățirea condițiilor de locuit poate juca un rol crucial în sprijinirea integrării sociale și economice a comunităților marginalizate.

14. Acces la servicii publice de salubritate

Acesta este un drept fundamental al omului și este crucial pentru sănătatea și bunăstarea indivizilor și a comunităților. În comunitățile marginalizate, lipsa accesului la instalații sanitare adecvate poate duce la răspândirea bolilor, la o igienă precară și la excludere

socială. Un proiect care sprijină accesul la serviciile publice de salubritate poate implica diferite abordări, cum ar fi construirea sau renovarea toaletelor publice și a instalațiilor de dușuri, îmbunătățirea accesului la apă curată și promovarea educației în domeniul igienei. Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de salubritate poate avea un impact pozitiv asupra sănătății și integrării sociale a comunităților marginalizate. Atunci când oamenii au acces la instalații sanitare curate și sigure, este mai puțin probabil ca aceștia să sufere de boli care pot fi prevenite și se pot concentra mai mult asupra educației, muncii și altor activități care le îmbunătățesc bunăstarea generală. În general, sprijinirea accesului la serviciile publice de salubritate poate juca un rol esențial în îmbunătățirea calității vieții comunităților marginalizate.

15. Acces la asistență socială

Asistența socială este esențială pentru persoanele și familiile care se confruntă cu dificultăți economice, în special în comunitățile marginalizate. Multe persoane din aceste comunități se confruntă cu provocări semnificative, cum ar fi șomajul, veniturile scăzute și lipsa accesului la resurse de bază. Un proiect care sprijină accesul la asistență socială poate contribui la asigurarea persoanelor și familiilor cu resursele necesare pentru a-și satisface nevoile de bază, cum ar fi hrana, îmbrăcămintea și adăpostul. Accesul la asistență socială poate contribui la reducerea sărăciei, la creșterea incluziunii sociale și la sprijinirea stabilității economice a comunităților marginalizate. Atunci când persoanele și familiile au acces la asistență socială, acestea se pot concentra pe îmbunătățirea bunăstării lor generale și pot lua măsuri pentru a deveni mai autosuficiente. Acest lucru poate include urmărirea unor programe de educație sau de formare profesională, căutarea de oportunități de angajare și accesarea altor resurse comunitare.

16. Istoria comunității rome

Campaniile de predare a istoriei comunităților de romi din România contribuie la combaterea stereotipurilor și a discriminării împotriva romilor. Prin creșterea gradului de conștientizare și de înțelegere a istoriei și culturii romilor, se poate crea un mediu mai incluziv și mai acceptabil pentru comunitate. De asemenea, poate contribui la promovarea unui sentiment de mândrie și de apartenență în rândul romilor, precum și la construirea de punți între comunitățile de romi și cele non-rome. În plus, predarea istoriei comunităților de romi poate contribui la conservarea patrimoniului cultural al acestora, care reprezintă un aspect important al identității lor. Campania se poate desfășura prin diverse mijloace, cum ar fi ateliere de lucru, expoziții, evenimente culturale și programe educaționale.

Bibliografie

Atkinson, R., and G. Bridge (eds.)

Gentrification in a Global Context: The New Urban Colonialism

London: Routledge, 2005

Chatterji, Tathagata, and Souvanic Roy

"Gentrification and post-industrial spatial restructuring in Calcutta, India." In Gentrification around the World,

Volume II, pp. 269-288. Palgrave Macmillan, Cham, 2020.

Florida, Richard

The Rise of the Creative Class

New York: Basic Books, 2002.

Reemtsma, Katrin

„Between Freedom and Persecution: Roma in Romania". In Racist Violence in Europe,

pp. 194-206, Palgrave Macmillan, London, 1993.

Smith, Neil

„New Globalisation, New Urbanism: Gentrification as a Global Urban Strategy"

Antipode 34 (3): 427-450, 2002.

Vincze, Eniko,

„Faces and causes of Roma marginalization in Romania in Szalai", Júlia, and Violetta Zentai (eds). Faces and causes of Roma marginalization in local contexts.

Budapest: CPS CEU, 2014

Raport privind nivelul de acceptare al persoanelor de etnie romă și a conștientizării problematicei etnice

Primăria Municipiului Alba Iulia, 2021.

Strategia de Dezvoltare Locală, Grup de acțiune locală Alba Iulia Incluzivă

Alba Iulia, România 2021

Studiu sociologic

privind construirea premiselor unei dezvoltări durabile integrate
în cadrul proiectului "O nouă viață în LUMEA NOUĂ - Alba Iulia" - cod SMIS 136915

Componenta cantitativă

1. Sunteți informat despre proiectul de modernizare a cartierului Ghe. Sincai - Lumea Nouă - Alba Iulia?

În pondere majoritară, respondenții au declarat că sunt informați sau au auzit despre proiectul de modernizare a cartierului Lumea Nouă, Alba Iulia.

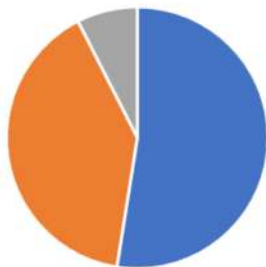
2. În opinia dvs., cine ar trebui să se ocupe de gestionarea cartierului urban, după ce va fi dat în folosință?

În pondere majoritară, respondenții au declarat că, în opinia lor, Primăria ar trebui să gestioneze investițiile pe care le implementează în cartier. Al doilea curent de opinie, deși minoritar, susține ideea formării unui grup administrativ care să gestioneze investiția.

Exclusiv Primaria	60%
Exclusiv comunitatea care va locui aici	0%
Altceeva	0%
Un grup format din reprezentanti ai autoritatii locale si ai comunitatii	33%
Nu știu / Nu răspund	8%

3. Sunteți dispus să vă implicați activ într-un grup de lucru, pentru a gestiona infrastructura din noul cartier urban ce va fi construit?

■ Da, mi-ar plăcea să mă implic; o ■ Nu, nu doresc să mă implic; o ■ Nu știu / Nu răspund;

Da, mi-ar plăcea să mă implic; o	53%
Nu, nu doresc să mă implic; o	40%
Nu știu / Nu răspund;	8%

Majoritatea respondenților s-a declarat dispusă să se implice într-un grup administrativ care să gestioneze investiția din cartier. Cea de-a doua tendință manifestată la nivel de opinie este cea diametral opusă, de a nu se implica într-un asemenea grup.

4. Sub ce formă vedeți implicarea dvs. într-o organizație care gestionează cartierul urban? (ce tip de activități ați putea dvs. întreprinde în acest scop?)

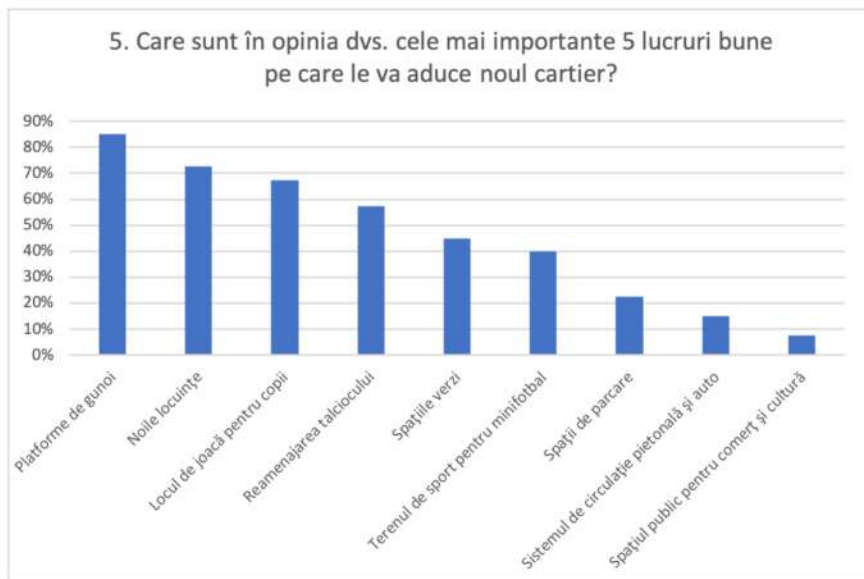

campanii de curatenie	13%
reparatii, intretinere	5%
organizarea spațiilor	5%
participare la decizii	8%
la orice activitate	5%
paza zone publice	5%
bolnav, nu pot participa	3%
nu știu, nu raspund	43%

Majoritatea respondenților a declarat că nu știe cum s-ar putea implica într-un grup administrativ care să gestioneze investițiile noi din cartier.

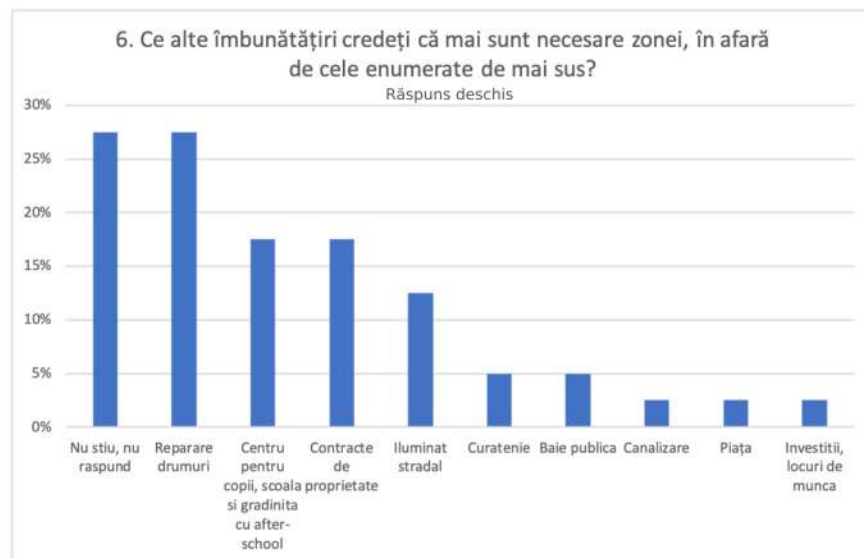
Fiind o variantă de întrebare deschisă, lipsa unor răspunsuri echivoce se explică prin nevoia de a raționaliza întrebarea, condiționările de timp și context, etc., însă procentul mare al indicatorului, poate însemna și o avertizor privind onestitatea și raționalitatea răspunsului oferit la întrebarea anterioară.

Printre răspunsurile oferite se remarcă: participarea la activități de curățenie, reparații și întrețineri, participarea la luarea deciziilor referitoare la gestionarea investițiilor noi din cartier.

Percepția asupra beneficiilor pe care le va aduce intervenția de modernizare în cartier prioritizează elemente care pot exprima nevoile pregnante ale comunității. Platformele de gunoi însumează cele mai multe răspunsuri, indicator ce avertizează asupra unor necesități. Noile locuințe sunt privite ca un beneficiu major, urmate de locurile de joacă pentru copii. Topical reamenajării talciocului este unul de mare interes pentru comunitate.

Platforme de gunoi	85%
Noile locuințe	73%
Locul de joacă pentru copii	68%
Reamenajarea talciocului	58%
Spațiile verzi	45%
Terenul de sport pentru minifotbal	40%
Spații de parcare	23%
Sistemul de circulație pietonală și auto	15%
Spațiul public pentru comerț și cultură	8%

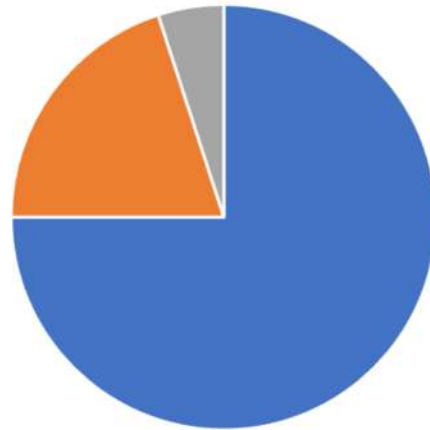

Răspunsul majoritar este legat de repararea drumurilor. Acest răspuns evocă o nevoie a comunității. De asemenea un centru multifuncțional pentru copii și educație (*creșă/grădiniță/școală cu program after-school*) reprezintă, alături de contractele de proprietate pentru imobilele în care locuiesc, o temă de mare interes pentru membrii comunității.

Rata mare de răspunsuri nu știu/nu răspund se datorează cel mai probabil nevoii de raționalizare a răspunsului, având în vedere tipul de întrebare deschisă.

Nu știu, nu răspund	28%
Reparare drumuri	28%
Centru pentru copii, școala și grădinița cu after-school	18%
Contracte de proprietate	18%
Iluminat stradal	13%
Curatenie	5%
Baie publică	5%
Canalizare	3%
Piața	3%
Investiții, locuri de muncă	3%

7. Dacă s-ar organiza aici evenimente publice, culturale, educative sau sociale, ați participa?

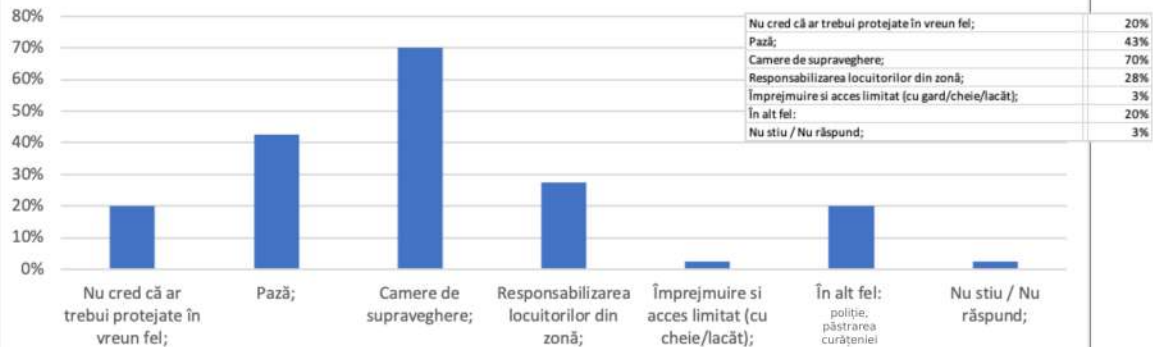

■ Da, mi-ar plăcea să particip; ■ Nu, nu doresc să particip; ■ Nu stiu / Nu răspund;

Curentul majoritar de opinie este favorabil implicării comunitare, sub forma de participare la evenimente publice, evenimente culturale, educative, sportive sau acțiuni sociale.

Da, mi-ar plăcea să particip;	75%
Nu, nu doresc să particip;	20%
Nu stiu / Nu răspund;	5%

8. Care credeți că sunt cele mai importante 3 măsuri ce vor trebui luate pentru protejarea elementelor de infrastructură noi ce vor fi realizate în cartier?

Nu cred că ar trebui protejate în vreun fel;	20%
Pază;	43%
Camere de supraveghere;	70%
Responsabilizarea locuitorilor din zonă;	28%
Împrejmuire și acces limitat (cu gard/cheie/lacăt);	3%
În alt fel:	20%
Nu stiu / Nu răspund;	3%

În pondere majoritară, respondenții au indicat ca cea mai importantă măsură pentru protejarea investițiilor noi ce se vor realiza în cartier o reprezintă amplasarea de camere de luat vederi de supraveghere. Opțiunea este urmată de soluția de a amplasa pază. Nu este neapărat percepută ca o măsură bună împrejmuirea și limitarea accesului cu cheie pentru investițiile / spațiile publice (terenuri de sport, locuri de joacă, spații publice, etc.). Un procent de 20% din respondenți au declarat că nu consideră că investițiile noi din cartier ar trebui protejate în vreun fel.

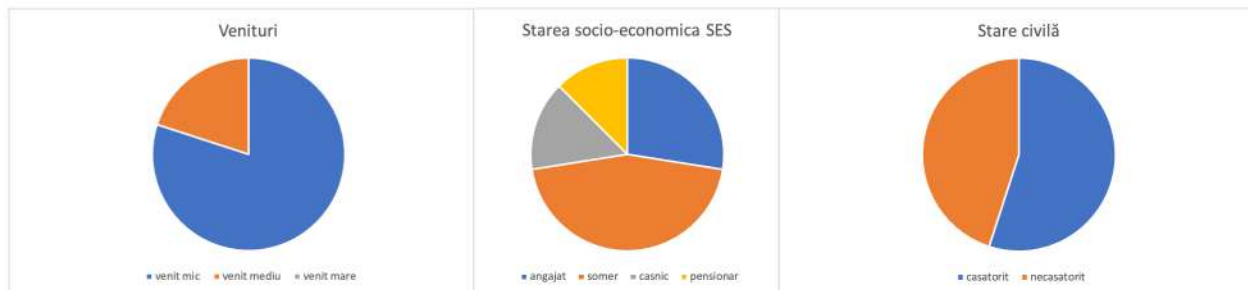
Date demografice ale respondenților:

Gen:	
Bărbat	50%
Femeie	50%
Alt gen / Prefer să nu răspund	0%

Vârsta:	
18-25	3 8%
26-45	14 35%
46-55	17 43%
55+	6 15%

Educație	
fara studii	38%
studii primare	50%
studii medii	13%

Venituri	
venit mic	80%
venit mediu	20%
venit mare	0%

Starea socio-economica SES	
angajat	28%
somer	45%
casnic	15%
pensionar	13%

Stare civila	
casatorit	55%
necasatorit	45%

Sondaj realizat prin metoda PAPI, în perioada februarie - martie 2023, pe un eșantion reprezentativ selectat aleatoriu din comunitatea segregată, cu reprezentativitate uniformă, având o marjă de eroare de +/- 3% și un nivel de încredere de 95%

Studiu sociologic

privind construirea premiselor unei
dezvoltări durabile integrate

Adresa: str. Bucovinei nr.6, Alba Iulia
E-mail: Sviatalumea9@gmail.com
www.onoanovialua.ro
[Facebook.com/e9sviatainlumea9](https://www.facebook.com/e9sviatainlumea9)

O nouă viață în "LUMEA NOUĂ" - Alba Iulia, COD SMIS 136915
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul
Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- Editorul materialului: Municipiul Alba Iulia
- Autori: sociolog Elena Trifan, statistician Dinu Guțu
- Data publicării: martie 2023

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția